

**Klasy energii w świetle ustawy o OZE:
cele tworzenia klastrów,
kluczowi partnerzy.
Wybór projektów w ramach POIiŚ 2014-2020.**

Barbara Adamska
ADM Poland

Słupsk, 28 lutego 2017

Agenda

- Definicja klastrów energii w ustawie o OZE
- Cele tworzenia klastrów, kluczowi partnerzy
- Samorząd w klastrach – czy konieczny?
- Wybór projektów klastrowych w ramach POIiŚ/RPO 2014-2020

Klaster energii – definicja

art. 2 pkt 15a Ustawy o OZE

klaster energii – cywilnoprawne porozumienie, w skład którego mogą wchodzić osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki naukowe, instytuty badawcze lub jednostki samorządu terytorialnego, dotyczące wytwarzania i równoważenia zapotrzebowania, dystrybucji lub obrotu energią z odnawialnych źródeł energii lub z innych źródeł lub paliw, w ramach sieci dystrybucyjnej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV, na obszarze działania tego klastra nieprzekraczającym granic jednego powiatu lub 5 gmin; klaster energii reprezentuje koordynator, którym jest powołana w tym celu spółdzielnia, stowarzyszenie, fundacja lub wskazany w porozumieniu cywilnoprawnym dowolny członek klastra energii, zwany dalej „koordynatorem klastra energii”;

Klaster energii – definicja

art. 2 pkt 15a Ustawy o OZE

- **Forma:** cywilnoprawne porozumienie
- **Skład:** osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki naukowe, instytuty badawcze lub jednostki samorządu terytorialnego
- **Przedmiot:** dotyczy wytwarzania i równoważenia zapotrzebowania, dystrybucji lub obrotu energią z odnawialnych źródeł energii lub z innych źródeł lub paliw
- **Sposób prowadzenia działalności:** w ramach sieci dystrybucyjnej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV
- **Obszar działania:** nieprzekraczający granic jednego powiatu lub 5 gmin
- **Reprezentacja:** koordynator, którym jest powołana w tym celu spółdzielnia, stowarzyszenie, fundacja lub wskazany w porozumieniu cywilnoprawnym dowolny członek klastra energii

Klaster energii

art. 38a Ustawy o OZE

1. Wykonywanie działalności gospodarczej, o której mowa w art. 32 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne, w ramach klastra energii jest realizowane w ramach koncesji wydanej dla koordynatora klastra energii lub w ramach wpisu koordynatora klastra energii do rejestru, o którym mowa w art. 7 lub art. 23 lub art. 34.
2. Do koordynatora klastra energii stosuje się przepis art. 9d ustawy – Prawo energetyczne w zakresie dotyczącym przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo w rozumieniu przepisów prawa energetycznego.
3. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, z którym zamierza współpracować klaster energii, jest obowiązany do zawarcia z koordynatorem klastra energii umowy o świadczenie usług dystrybucji, o której mowa w art. 5 ustawy – Prawo energetyczne.
4. Obszar działania klastra energii ustala się na podstawie miejsc przyłączenia wytwórców i odbiorców energii będących członkami tego klastra.
5. Działalność klastra energii nie może obejmować połączeń z sąsiednimi krajami.

Aukcja na wytwarzanie energii z OZE art. 73 Ustawy o OZE

3a. Aukcje przeprowadza się odrębnie, z uwzględnieniem ust. 4, na sprzedaż energii elektrycznej wytworzonej w instalacjach odnawialnego źródła energii:

4) przez członków klastra energii;

Klaster energii - niejasności

- Przedmiot działalności klastra: kluczowe słowo „dotyczące”
- Czy wytwarzanie w ramach klastra czy możliwy zakup całości energii z rynku?
- Współpraca z OSD – możliwe formy zaangażowania OSD w klaster, zagadnienie przejęcia majątku sieciowego od OSD
- Kwestia odpowiedzialności
- Kwestie podatkowe
- Procedury wyjścia z klastra

Cel tworzenia klastrów energii

- Zapewnienie niezawodności dostaw oraz niskich cen energii na danym obszarze
- Zapewnienie lepszych warunków działania dla lokalnych przedsiębiorców, przyciągnięcie nowych inwestorów
- Obniżenie kosztów energii elektrycznej ponoszonych przez samorządy
- Nowe miejsca pracy w ramach klastra
- Wsparcie realizacji polityki niskoemisyjnej
- Wzrost świadomości społeczeństwa lokalnego odnośnie wytwarzania i zużywania energii elektrycznej

Klaster – korzyści dla KSE i gospodarki

- Obniżenie kosztów rozbudowy infrastruktury
- Obniżenie kosztów bilansowania
- Uniknięcie strat związanych z przesyłem
- Rozwój generacji ze źródeł odnawialnych
- Rozwój nowoczesnych technologii
- Wyrównywanie szans regionów

Rola samorządu w klastrze energii

- Samorząd jako podmiot tworzący prawne, przestrzenne i inwestycyjne podstawy lokalnego rynku energetycznego (Prawo Energetyczne art 18 i 19)
- Plan Zaopatrzenia w Ciepło, Energię i Paliwa -PZC, uchwalany przez Radę Gminy jako dokument stanowiący lokalne uwarunkowanie regulacyjne.
- Zaufanie mieszkańców

Wybór projektów w ramach POIiŚ/RPO 2014-2020: Ścieżka selekcji

Finansowaniem będą mogły zostać projekty planowane do dofinansowania m.in. ze środków:

- I osi priorytetowej Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (efektywność energetyczna, sieci elektroenergetyczne i instalacje OZE)
- Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój
- regionalnych programów operacyjnych
- środków NFOŚiGW
- środków własnych danego podmiotu prywatnego lub publicznego.

Wybór projektów w ramach POIiŚ/RPO 2014-2020: I etap oceny

Ogłoszenie otwartego naboru dla klastrów energii

Cel: potwierdzenie klastra jako podmiotu zgodnego z definicją klastra energii, przewidzianą w ustawie o odnawialnych źródłach energii oraz klastra zgodnego z obszarem wsparcia POIiŚ (w przypadku wsparcia ze środków RPO – z obszarem wsparcia odpowiedniego programu operacyjnego).

Wybór projektów w ramach POIiŚ/RPO 2014-2020: I etap oceny

Dokument naboru – przewidywany zakres informacji:

- posiadanie umowy klastra
- określone cele rozwoju oraz zakresu funkcjonowania klastra
- funkcje koordynatora klastra
- zasady funkcjonowania klastra, w tym relacje z operatorem sieci dystrybucyjnych
- określone potrzeby energetyczne członków klastra oraz poziomu ich zaspokojenia w wyniku planowanych inwestycji i działań
- udział odnawialnych źródeł energii w całkowitej produkcji energii w klastrze
- oszacowane wartości wskaźnikowe dla klastra energii

Wybór projektów w ramach POIiŚ/RPO 2014-2020: I etap oceny

Panel ekspertów zaopiniuje inicjatywy klastrowe, zgłoszone w I etapie naboru. Panel powołany przez Instytucję Pośredniczącą, tj. Ministerstwo Energii.

Wybrane w etapie preselekcji klastry energii mogą zostać uwzględnione w Kontraktach Terytorialnych.

Wybór projektów w ramach POIiŚ/RPO 2014-2020: II etap oceny

Identyfikacja projektów realizowanych w ramach klastra energii, wybranego w I etapie (wiązka projektów).

W przypadku wprowadzenia zmian do POIiŚ w zakresie trybu wyboru projektów w Osi I, wybór będzie przeprowadzony w trybie pozakonkursowym:

- ocena wstępna na poziomie Instytucji Pośredniczącej – Ministerstwa Energii
- zidentyfikowana fiszka projektowa przekazywana wraz z kartą oceny do Instytucji Zarządzającej – Ministerstwa Rozwoju, celem dalszej oceny i umieszczenia projektu w Wykazie Projektów Zidentyfikowanych.

Dalsze postępowanie z projektami również prowadzone w oparciu o załącznik nr 6 do SZOOP POIiŚ.

Ekspert Parlamentarnego Zespołu Górnictwa i Energii
Członek Grupy roboczej ds. cyfrowego wspomaganie przemysłu
Zespołu ds. Transformacji Przemysłowej w Ministerstwie Energii,
Uczestnik - założyciel Klastra Energii "Żywiecka Energia Przyszłości
Członek zarządu Klastra Odnawialnych Źródeł Energii Prosument
Przewodnicząca Międzynarodowego Kongresu Magazynowania
Energii w Polsce
Autorka licznych publikacji z zakresu magazynowania energii oraz
energetyki rozproszonej.